

Is het leven maakbaar?

Lezing verzorgd te Goes op 15 maart 2024

Door Diederik van Dijk, Lid van de Tweede kamer voor de SGP

Beste mensen,

Heeft u wel eens gehoord van ‘curlingouders’?

Nee?

Ik kwam de curlingouders tegen in het boek ‘Het verlaten individu’ van psychiater Esther van Fenema.

Curling is een ijssport, waarbij er een grote steen over een baan wordt geschoven richting een roos aan het einde van de baan.

Gedurende het spel vegen de spelers uit alle macht met een bezempje vlak voor de steen, zodat deze zo precies mogelijk de juiste snelheid houdt om gladjes en goed terecht te komen.

U snapt de vergelijking vast al.

Curlingouders zijn vaders en moeders die dag in, dag uit druk in de weer zijn om alle obstakels voor de voeten van hun kind weg te vegen.

Soepeltjes moeten zij door het leven glijden.

Elke oneffenheid moet weggepoetst.

Want als je dan al een kind ‘neemt’, dan móét hij of zij wel slagen in het leven.

Lijden of tegenslag wordt eigenlijk niet geaccepteerd.

Dat alle dingen “niet bij geval, maar van Zijn Vaderlijke hand ons toekomen” is helemaal buiten ons blikveld geraakt.

Sinds we proberen te leven alsof God niet bestaat, is de eeuwigheid in de vergetelheid geraakt en blijft slechts het hier en nu over.

Het zijn trouwens niet alleen ouders die aan curling doen.

Het aparte is dat we inmiddels maatschappijbreed ook voor de overheid een grote taak weggelegd zien om ons leven maakbaar te houden.

God is afgeschaft en de overheid mag nu onder de vlag van “kansengelijkheid” die leemte opvullen.

Best apart. Er is een tijd geweest dat vooral christenen in verband werden gebracht met betutteling en bevoogding.

Die rol is dus overgenomen door de overheid.

Zitten wij teveel? De overheid bevordert dat we gaan bewegen.

Eten we te vet of te zoet? De overheid stimuleert gezond voedsel.

Gaan we te lomp met elkaar om? Via het burgerschapsonderwijs vormt de overheid ons tot nette burgers.

Papa en mama zijn vervangen door meester Bart en juf Anna.

Zijn onze gedachten over de seksuele moraal te bekrompen? De overheid dwingt graag een portie diversiteit af.

Alles waarover jij je goed voelt, is natuurlijk.

Ook uw kinderen zijn het beste af met de lentekriebels van de Rutgerstichting of het COC.
Een sigaartje in een restaurant? De overheid dooft hem met zwaar geschut.
Wie zwart-wit denkt, krijgt de NOS op zijn dak.
Uw organen behoren in beginsel aan de staat.
En als de levenslust verdampt, legitimeert de overheid uw levenseinde.

De overheid vormt en kneedt het gewenste koninkrijk.
Zij bepaalt het goede leven.
Maar uit genoemde voorbeelden blijkt wel dat hier geen sprake is van neutraliteit.
Met een variant op een gezegde van C.S. Lewis:
Uiteindelijk zijn er maar twee soorten mensen. Zij die tegen God zeggen: Uw Koninkrijk kome. En zij tegen wie God zegt: uw koninkrijk kome.

U ziet wel hoezeer veel van deze overheidsmaatregelen zich focussen op ons lichaam.
Op allerlei wijzen is de overheid de privésfeer binnengetroten.
Ik denk terug aan de ingrijpende coronatijd.
Als lid van de Eerste Kamer maakte ik de behandeling mee van diverse wetsvoorstellen die de vrijheid van burgers vergaand beperkten en direct raakten aan onze lichamelijke integriteit.
Alles voor dat éne doel: samen krijgen we corona onder controle.

Grondwettelijke vrijheden en rechten werden consequent ondergeschikt gemaakt aan het belang van de volksgezondheid.
Herinnert u zich het coronadashboard nog?
Zo precies mogelijk bracht de overheid in kaart wat voor effect de maatregelen hadden op het aantal besmettingen, ziekenhuisopnames en sterfgevallen.
Alsof de werkelijkheid als een auto naar links of rechts gestuurd kon worden.

Ik noem ook de discussie rondom de coronapas en vaccinatiedrang- en dwang.
Er werd druk uitgeoefend op burgers om zich te vaccineren.
De toegang tot het openbare leven werd afhankelijk gemaakt van een groen vinkje op basis van je vaccinatiestatus of testuitslag.
Er vond een inbreuk plaats op de lichamelijke integriteit.
Hier greep de overheid boven haar macht en vond er een te grote inbreuk plaats op de lichamelijke integriteit.
De christelijke traditie staat pal voor de persoonlijke vrijheid, voor gewetensvrijheid.
Die persoonlijke vrijheid betreft zeker de omgang met het eigen lichaam.

Dankzij de motie van de SGP/Omtzigt is de zogenaamde '1G-wet' gelukkig uiteindelijk ingetrokken.
Maar eigenlijk is het een schande dat die wet ooit is ingediend.

Maakbaarheid.
Controle.
De zaken beheersen.
Wij willen niets liever.

Maar laten we eerlijk zijn: óók als christenen.
Laten we ons maar niets verbeelden.

Afhankelijk zijn van mensen vinden wij maar niets.
Laat staan afhankelijk zijn van God.
God, die wij niet in onze vingers hebben.
Die ons niet nodig heeft.
Die zich niet houdt aan onze systemen en gedachten.

Weet u wie het daar ook al moeilijk mee had? Het volk Israël. In Deuteronomium 11 blikte Mozes terug op het land waar de Israëlieten vandaan kwamen en het land waar ze op weg naartoe gingen.

Onlangs las ik Deuteronomium 11.

En toen vielen mij de volgende twee verzen op:

10 Want het land, waar gij naar toe gaat, om dat te erven, is niet als Egypteland, van waar gij uitgegaan zijt, hetwelk gij bezaaidet met uw zaad, en bewaterdet met uw gang, als een kruidhof.

11 Maar het land, waarheen gij overtrekt, om dat te erven, is een land van bergen en van dalen; het drinkt water bij den regen des hemels;

Ik dacht: Wat een mooie belofte voor Israel.
In Egypte moesten Joden zelf zaaien en water putten.
Stevig aan de gang om gewassen te laten groeien.
De handen uit de mouwen en zweeten.

En in het beloofde land valt er gewoon de regen in de dalen.
Dat is makkelijk. Daar hoeft je niks voor te doen.

Dat beloofde land, Kanaän, lijkt zeer aantrekkelijk. Soort luilekkerland.
Als je moet kiezen tussen Egypte of het beloofde land, dan weet je het wel.
Maar als je daarover langer nadenkt:
Het betekent in Kanaän vooral afhankelijkheid.
Afhankelijkheid van regen uit de hemel.
Afhankelijkheid van God!

In Egypte heb je alles zelf in de hand.
Er bestonden toen al uitgekiende irrigatiesystemen vanuit de Nijl.
Schuifje open: water.
Schuifje dicht: water stopt.
In Kanaän had men niets zelf in de hand.
Echt afhankelijk van God die droogte of regen geeft.
Eigenlijk ligt Egypte mij meer dan Kanaän.

Voordat wij kijken naar anderen die sleutelen aan genen, of die in de weer zijn met embryo's om erfelijke ziekten uit te bannen, of die overgaan tot abortus omdat een baby hun leventje omver gooit, of die cosmetische operaties ondergaan om het lichaam te pimpen, of...

Hoe afhankelijk durven wij te zijn? Wat vertrouwen wij toe aan God?

Het gebruik van anticonceptie is allang geen taboe meer in eigen kring.

Een geruisloze revolutie.
Meer dan twee of drie kinderen is toch niet meer te doen vandaag?
Is toch ook niet ideaal voor de kinderen zelf?

Onze kinderen toch maar naar de kinderopvang, want straks krijg je niet meer je oude baan op hetzelfde niveau?

Van huid tot haar verzekerd, zodat mij niets overkomt?

Wakker liggen vanwege de waardedaling van je pensioen?

Bij het naderen van het levenseinde alles uit de medische kast halen om het leven nog enigszins te rekken?

Zeker, wij hebben onze verantwoordelijkheid.
Maar laten we niet te zelfverzekerd spreken over onze diepe en steile afhankelijkheid van God.

Dat vertrouwen is soms maar flinterdun.
Alleen als we het echt niet meer kunnen bekijken, ja dan roepen we tot God.

Zien we zelfs de wens tot maakbaarheid niet terug in de prediking, misschien wel bij uitstek in de rechterflank?

In nogal wat gemeenten wordt iedere zondag, altijd weer, twee keer de bekeringsweg tot in detail uitgetekend.
Het maakt soms niet werkelijk uit welk Bijbelgedeelte aan de orde is.

Eerst maak je dit mee, en dan dat, en dan zus en dan zo.
Kent u dit? Kent u dat?
Soms met de bijzondere uitdrukking ‘zoals God al Zijn volk bekeerd’.
Met de hoop dat met deze opzet de kans op bekering zo groot mogelijk wordt.
Alsof God niet Zijn soevereine gang gaat.

Alleen de prediking van het Wóórd brengt mensen op de knieën.
Als de Geest het Woord neemt, sneuvelen al onze schema's.
Dan weten we helemaal niets meer.
‘Wat zullen wij doen, mannenbroeders?’
Leeggeschud voor God.

Onze zaligheid geschiedt van Boven naar beneden.
Nooit van beneden naar Boven.
De Geest begint altijd bij wat God heeft gedaan in Christus. En dat wordt toegepast naar de mens.
Dat vinden wij eng. Want dan beheersen wij God niet meer.
Dan is er geen controle meer door ons, laat staan maakbaarheid.
Maar door deze dwaze prediking behaagt het God om mensen zalig te maken.

En is het in het reformatorisch onderwijs anders?
Wij openen de dag met de Dordtse leerregels: ongeschikt tot enig goed.

En de rest van de schooldag gaan we als remonstranten aan het werk.
Onze gedoopte jongeren – die we zomaar als onbekeerd veronderstellen – vormen en kneden om er zo deugdzzaam mogelijke mensjes van te maken.
Gewetensvorming noemen we dat dan.
Alsof er iets goeds uit ons kan komen als we leven zónder Christus.

Overgave aan God is niet gemakkelijk.
Het is onze oerzonde: zelf doen!

Geloof als onvoorwaardelijke overgave.
Misschien heeft u die serie in het dagblad ‘Trouw’ wel gevolgd.
Ik noem de auteur Stephan Sanders. Een bekende figuur in het elitaire schrijverswereldje.
Een aantal jaar geleden beschreef Sanders in dagblad ‘Trouw’ zijn overgang naar het christelijk geloof, naar het Rooms-Katholicisme.
Dit is een hele serie artikelen geworden, maar het hart ervan is de volgende zin:

‘Ik zocht niet, maar werd gevonden – dat is toch wel de meest eenvoudige manier om de hele procedure te beschrijven.’

Dordt vandaag!
Hoezo kan er niet meer over de verkiezing worden gepreekt?

Apart is dat Sanders vooral die overgave aan God zo moeilijk vindt. Overgave ‘is misschien wel het moeilijkste element van het geloof.’
Jezelf laten vallen.
Toevertrouwen aan God. Het stuur van je leven loslaten. De controle loslaten.

Nog één mooi citaat van Sanders:

*‘Ik ging ervan uit dat gelovigen het gemakkelijker hadden dan niet-gelovigen. De eersten hadden de sleutel gevonden van het kant- en klare appartement, ingericht door een verantwoorde binnenhuisarchitect – comfort voor zoveel mogelijk mensen, geen eigenaardigheden of bizarre details.
Pas nu ik mijzelf niet langer als antropoloog beschouw, maar als geloofsdeelnemer, merk ik hoe onaf en ongerieflijk het geloofsappartement is. Sterker nog: de huisbaas laat zelden van zich horen, de sleutel is vaak zoek. En nog iets: er is geen appartement.’*

Een gelovige heeft geen appartement, geen thuis, maar leidt een zwervend en onzeker bestaan, zonder comfort.
Een christen is een paria.
Zijn jullie er nog, beste mensen in Zeeland?

Er is inderdaad een wonder voor nodig om dit anders te maken.
Een Réveil. Een herleving van de ziel!
Bekering is uiteindelijk toch niets anders dan dat een mens zijn verzet tegen Christus opgeeft en leert rusten op geschonken genade.

Dat er een streep gaat door je ernstige bidden, je bekeerd-zijn, je zuchten, je kerkgang, je vrome voornemens en alle andere vruchteloze worstelingen om aangenaam te wezen voor God.

Dat je stopt met je afmattende pogingen om Hem te bewegen barmhartig te zijn.

Wie dit kent, weet dat er geen grotere rust en ontspanning bestaat dan deze wetenschap: ik hoef niets meer te verdienen voor God.

Alles is verrekend met Christus.

Wat Hij aan het kruis heeft verworven, mag ik als verloren zondaar door geloof in ontvangst nemen.

En zelfs dat geloof is niet iets wat ik zelf op tafel moet leggen, maar is in Christus geschonken (Hebreeën 12:2).

Het is de ellende van de mens dat hij eerst verbroken moet zijn voordat hij hieruit wil leven.

Wij doppen liever onze eigen boontjes, dan te leven uit Zijn hand.

Deze overgave, waardoor verzoening met God ontstaat, is de grootste overgave die een mens kan meemaken.

Van loden last naar lieve lust! Iets vergelijkbaars is ondenkbaar.

Ja, en toch.

Bij het ouder worden, ben ik daarover iets anders gaan denken.

Je verzondigde bestaan aan Christus overgeven, is één ding.

Maar om ook je gehele leven, het leven van alledag, ook het leven als Kamerlid, in Zijn handen te leggen, dat is minstens zo'n grote overgave.

Het leven met soms z'n mooie kanten, maar ook het leven dat zich afspeelt in gebrokenheid, verdriet, onzekerheid, zorg, wrok of een onverwerkt en onopgelost verleden.

Het leven waarmee wij niet kunnen klaarkomen en waartegen wij niet zijn opgewassen.

Als ouderling verbaasde ik mij er vaak over hoeveel leed mensen meetorsen.

Alles hebben en toch ongelukkig.

Om dit dagelijkse leven in Christus' handen te leggen, daarvoor moet een mens waarschijnlijk opnieuw verbroken worden.

Om Zijn woord ter harte te nemen: „Maakt u geen zorgen voor de dag van morgen” (Mattheüs 6:34).

Ik geloof dat een mens ook deze raad nooit zal opvolgen, tenzij hij aan het eind van al zijn vruchteloze pogingen komt om zelf het leven in eigen hand te houden.

Dat vergt opnieuw ingrijpen van bovenaf.

Wij moeten er achter komen dat wij helemaal niet kunnen zorgen.

Wij willen door bezorgdheid zorgeloos worden, maar in werkelijkheid wordt het tegendeel bereikt.

Alleen al de gedachte aan morgen geeft mij prijs aan oneindige bezorgdheid.

Maar wie morgen geheel in Gods handen legt en vandaag geheel ontvangt wat hij voor het leven nodig heeft, die is alleen in werkelijkheid veilig gesteld.
Het dagelijks ontvangen maakt mij vrij van morgen.

Hoe komt een mens tot deze overgave?

Misschien vooral door stil te staan bij die eerste overgave aan Christus, waardoor de zondaar met God werd verzoend.

Als God ons Zijn geliefde Zoon schonk, zou Hij ons dan met Hem ook niet alle andere dingen schenken?

Vanuit de vrede met God krijgen wij op Zijn tijd ook vrede met onszelf, met ons leven en lot, met alle diepe wegen waarin Gods hand ons leidt en zelfs met de dood.

Christus heeft aan het kruis ook de last van ons dagelijks leven afgenomen en gedragen in onze plaats.

Het leven blijft er even ondoorgrondelijk en soms even huiveringwekkend om. Ons hart blijft een donker ding.

Maar op Christus' gezag mogen wij als Zijn kinderen leven als de vogelen des hemels en de leliën des velds.

Verlost van onszelf.

Kinderlijk onbezorgd.

Totaal afhankelijk.

Emancipatie en maakbaarheid

Maakbaarheid.

Dit thema kan op tal van wijzen worden aangevlogen.

Ik wil het nu concreet doen via de noties van emancipatie en genderidentiteit.

De huidige genderdiscussie vormt wat mij betreft het toppunt van de actuele maakbaarheidscultus.

Iedereen moet volstrekt zichzelf kunnen zijn.

Jij bepaalt wie je bent.

Expressief individualisme, noemt theoloog Carl Trueman dat.

Op dit moment is bij de Tweede Kamer een vergaand wetsvoorstel in behandeling dat zogenaamde 'conversiehandelingen' wil verbieden en helemaal deze geest ademt.

Jouw beleving bepaalt jouw geslacht.

Niet jouw lichamelijke kenmerken.

En niemand mag je hierover bevragen.

Zelfs met iemand bidden of een goed pastoraal gesprek zou al onder het verbod kunnen vallen.

Nee, je genderidentiteit moet worden toegejuicht en gestimuleerd.

Er is iets gaande dat aan de fundamenten van de samenleving knaagt.

Het is goed om ons op deze zaken te bezinnen nu dit heel de wetgeving en maatschappij dreigt te doortrekken.

Let wel: het gaat mij nu nadrukkelijk niet om de vraag hoe wij pastoraal moeten omgaan met hen die met hun geslachtelijkheid in de knel komen.
Transgenders of homoseksualiteit.

Dat is natuurlijk wel belangrijk. Gebrokenheid. Pastoraal.

1. Feiten
2. Onderliggend gedachtegoed
3. Bijbels tegenwicht
4. Lijnen voor de praktijk

1. Termen en ontwikkelingen

Gender. Genderidentiteit. Dat is een modern woord als vervanging voor ‘seks’ of ‘geslacht’.

Als we spreken over ‘geslacht’ of ‘seks’ suggereert dit dat bij voorbaat je seksuele identiteit duidelijk is; je bent man of vrouw met alles wat daarbij behoort.

Het woord ‘gender’ is veel vloeibaarder.

Je lichaam kan wel kenmerken van een man of vrouw hebben, maar daarmee ligt nog niets vast; hoe je je voelt en hoe je je gedraagt kan nog alle kanten op.

Alles is denkbaar en alles is maakbaar.

Transgender wil zeggen: iemand ervaart verschil tussen de lichamelijke geslachtskenmerken en hoe hij/zij zich voelt.

Iemand is lichamenlijk een man, maar wil liever een vrouw zijn, of andersom.

Zeer klein aantal mensen.

Veel aandacht vanuit politiek, EU, VN.

Waarom? Ik ben niet zo van complottheorieën.

Niet rationeel te verklaren.

Ideologische strijd.

Eigen ervaring bij VN in New York.

Afkeer van het feit dat er in de cultuur zo veel vaste rolpatronen voor man en vrouw zijn.

Het zou – zo vindt men – niet zo moeten zijn dat bij voorbaat vast staat hoe je je als man of vrouw moet gedragen.

Het moet veel meer vloeibaar zijn, met alle opties open.

Alles is nog denkbaar en alles is maakbaar. Ook je geslacht!

Vandaar de roep om genderneutraliteit.

Je moet mensen niet aanspreken op het feit of ze man of vrouw zijn, je moet kinderen niet opvoeden met het idee dat ze zich als jongen of meisje op een bepaalde manier moeten gedragen.

U zult wel begrijpen, dat met dit alles ook homoseksualiteit samenhangt.

Ook al voelt een man zich wel echt een man, hij moet desgewenst wel vrij zijn om met een man op seksuele wijze om te gaan.

Ongebondenheid in hoe men zichzelf ziet en in de relaties die men aan wil gaan.

Ongebondenheid en geen gebondenheid aan de scheppingsordeningen.

Zie ook het streven naar emancipatie van de vrouw, in de negentiende eeuw.
In het toenmalige streven waren ongetwijfeld ook punten van gelijk.
Niet op alle terreinen was de positie van de vrouw toen Bijbels.
Wij spreken van 'wel gelijkwaardig maar niet gelijk'.
Toen echter was ze soms ook niet gelijkwaardig.
Geen hulpe, maar een hulpje.

Maar de diepste drijfveer was een andere.
De vanzelfsprekendheid en gebondenheid moest verdwijnen.
De kerkelijke en maatschappelijke ordening werd ervaren als een juk, en de vrouw moest daaruit bevrijd worden.
Uiteindelijk betekende dit, dat de vrouw bevrijd moest worden van de scheppingsordering.
Wat wij zien als scheppingsordering zagen deze feministen niet als iets dat God in Zijn wijsheid en goedheid zo gemodelleerd had, maar als een menselijk bedenksel om bepaalde groepen in toom te houden.

Daarom stopte het streven naar vrouwenemancipatie niet bij natuurlijke grenzen.
Kenmerkend is wat er gebeurde in de jaren '60: 'Baas in eigen buik'.
Een vrouw moest zelf kunnen beslissen om van het moederschap af te kunnen.
Een baby mocht niet haar vrijheid in de weg staan.

Van daar uit is het maar een kleine stap naar de strijd voor rechten van homo's en lesbiennes.

Ook de traditionele visie op het huwelijk werd als een opgelegde beperking voor de eigen vrijheid ervaren.
Sinds de 21e eeuw is er het 'homohuwelijk', waarmee in elk geval wettelijk de 'bevrijding' van de homoseksueel gerichte mens geregeld is.

Daarna is er nog één belangrijke beperking op dit vlak: die van het geslacht.
Eigenlijk, zo vindt men, is de emancipatie van de vrouw niet goed ontwikkeld.
Er wordt wel erg van uit gegaan dat zij vrouw is en hetzelfde moet kunnen als mannen.
Echter, waarom moeten we zo strak spreken over 'man' en 'vrouw'?
Dit zijn eigenlijk ook woorden die door de cultuur gebruikt zijn om mensen gevangen te houden.

Als je in een lichaam met vrouwelijke kenmerken geboren bent, waarom zou je je dan eigenlijk gelijk op één bepaalde manier moeten gedragen?
Je moet vrij kunnen zijn om je man of vrouw te voelen en om te kiezen welk gedrag je daarbij vindt passen.
Dat is pas echte individuele vrijheid, zo vindt men.
Wij bepalen zelf of we man of vrouw zijn.
Het toppunt van maakbaarheid.

Wij bevinden ons nu in de periode van strijd om deze 'vrijheid'.
Wat is er al gebeurd?

Voor de Nederlandse politiek is het bepleiten van de rechten van transgenders – naast die van homoseksuelen – al langer een speerpunt.

In de Nederlandse grondwet is een aantal jaar geleden opgenomen dat er geen discriminatie mag plaatsvinden op grond van seksuele oriëntatie.

De communicatie vanuit de overheid moet seksneutraal gaan worden.

Andere instanties, zoals de NS, zijn daarin al voorgegaan: beste reizigers.

Conversiehandelingen moeten zoals gezegd worden verboden.

Via de Week van de Lentekriebels wordt de genderideologie het basisonderwijs en voortgezet onderwijs ingeloodst.

Het lesmateriaal van Rutgers is de afgelopen jaren door miljoenensubsidies vanuit de overheid ontwikkeld.

O wee wie er vragen over waagt te stellen.

Het is overigens een ontwikkeling die we wereldwijd zien.

Ik noem als voorbeeld Zweden, waar er veel gezinnen en kinderopvanglocaties zijn waar kinderen niet meer als jongen of meisje behandeld worden, maar dingen van allebei de kanten meekrijgen.

De gedachte is, dat het kind dan zélf zijn gender en rol zal kunnen kiezen.

Als een kind zó gevormd wordt, dan is het pas echt bevrijd van de dictatuur van de cultuur en is de emancipatie van het individu voltooid.

2. Onderliggend gedachtegoed

Waarom zou de NS de aanduiding ‘dames en heren’ vervangen hebben door ‘reizigers’?

Het officiële argument is, dat er mensen zijn die zich niet echt man of vrouw voelen.

Echter, dit betreft in Nederland slechts zo’n 2000 mensen.

Die hebben het moeilijk genoeg, maar daarvoor hoef je zulke veranderingen niet door te voeren.

Er zijn méér gehandicapten die niet in staat zijn om hun eigen bagage te pakken, en daarvoor wordt ook de tekst niet aangepast.

Er is iets anders aan de hand dan zorg voor mensen die het moeilijk hebben.

Er spelen fundamentele omwentelingen.

Hiervoor heb ik daarvan al iets aangeduid.

Het streven naar emancipatie wordt gezien als het streven naar bevrijding.

Opgelegde rolpatronen worden gezien als culturele harnassen, die mensen ongelukkig maken.

De gedachte is: zoals wij vinden dat een man en een vrouw in elkaar zitten, dat is helemaal niet vanzelfsprekend, dat is een kwestie van traditie, afspraken, indoctrinatie.

Soms is dat ook zo; dat blauw een jongenskleur is, bijvoorbeeld, dat is puur een kwestie van afspraak.

Maar niet alles is een kwestie van afspraak.

Wij belijden, dat God deze wereld gemaakt heeft met alles wat daarop is.

En Hij heeft deze wereld geordend.

In Zijn wijsheid heeft Hij de dieren, de mensen, de tijd enzovoorts een vaste plaats gegeven.

En juist dat wordt ontkend door hen die genderneutraal willen zijn.
Zij ontkennen niet per se dat er een God is, maar wel een Schepper Die alles in wijsheid bepaalt.

Volgens hen willen degenen die beweren dat God nu eenmaal alles zó geschapen heeft Hem als het ware voor hun karretje spannen.

Er is geen scheppingsordering en als je net doet alsof die er wel is, dan maak je mensen niet gelukkig maar juist ongelukkig.

Het echte geluk van een mens is als hij geen beperkingen heeft maar zichzelf voluit kan ontplooien.

Hierbij kunnen we nog iets verder kijken.

Degenen die de scheppingsorde ontkennen, ontkennen uiteindelijk ook de scheppingswerkelijkheid.

Er is niet een bepaalde werkelijkheid die door een Schepper wordt bestuurd en waarover Hij het voor het zeggen heeft.

Uiteindelijk is de wereld zoals je het zelf beleeft.

En ook de waarheid is zoals je het zelf ziet.

Vind je dat een vrouw het meest geschikt is om moeder te zijn?

Dat mag jij prima vinden, maar niet aan een ander opleggen.

Als iemand vindt dat de vader het beste voor de kinderen kan zorgen, of als iemand vindt dat hij zich met een mannenlichaam toch als vrouw wil kleden, of wat dan ook – dan moet diegene dat ook zelf weten.

Dit dringt ook door in de opvoeding.

Nog niet veel ouders zijn zo ver, dat ze hun kind echt genderneutraal opvoeden; bijna iedereen behandelt een zoon wel als jongen en een dochter als meisje.

Maar zij moeten wél al op heel jonge leeftijd leren, dat iedereen een eigen keuze mag maken. Alle opties zijn prima.

Maximale vrijheid. Ongebondenheid.

Er is geen waarheid, geen vaste moraal of iets dergelijks waarin zij worden opgevoed.

Alles staat op losse schroeven.

Dit lijkt allemaal heel respectvol en ongedwongen, maar het is allemaal zonder fundament. Chaos.

3. Bijbels tegenwicht

Hoe moeten we hierop nu reageren?

Uiteindelijk hebben we geen antwoord op deze ontwikkeling, als we niet grondig gefundeerd zijn in dé waarheid!

Dat is gelijk het eerste.

Er is een vaste waarheid, een waarheid buiten ons.

Het postmoderne denken vreet diep in, ook onder kerkelijke mensen.

Een vrouw kan geen dominee zijn?

Een homo mag niet trouwen?

Ik voel dat toch anders...

De gedachte dat de waarheid relatief is, iedereen de dingen zo op zijn eigen manier ziet en dat dat ook prima is.

Alles is denkbaar en alles is maakbaar.

Maar de christelijke visie is, dat er één waarheid is.

Dat betekent nog niet dat we die ene waarheid ook helemaal volmaakt kennen, maar wél dat we moeten zoeken die waarheid te kennen.

Christus is 'de Weg en de Waarheid en het Leven'. Dat is waar.

Maar als Hij de Waarheid is, dan is er dus een waarheid; niet zoals wij alles zien is het waar, maar zoals Hij het ziet.

En Hij is niet alleen de Verlosser, maar ook de Schepper.

'Zonder Hetzelve is geen ding gemaakt dat gemaakt is.'

Heel deze werkelijkheid is Zijn werkelijkheid.

Zoals Hij het gemaakt en bedoeld heeft, zo is het.

Voor God is alles maakbaar, maar niet voor ons.

Als wij dit werkelijk geloven, dan kunnen we niet mee in de neiging tot genderneutraliteit.

Het verschil tussen man en vrouw is niet maar een juk dat door de cultuur is opgelegd, maar een patroon dat er door God is ingelegd.

Heel fundamenteel is daarin het onderscheid tussen man en vrouw.

Dit is één van de weinige dingen die in de scheppingsgeschiedenis over de mens wordt gezegd:

'naar het beeld Gods schiep Hij hen; man en vrouw schiep Hij hen'.

De genderbeweging vraagt zich af, waarom wij de wereld verdelen in man en vrouw, waarom nu juist dat éne gegeven op een paspoort moet staan; de Bijbel is er duidelijk over; in het natuurlijke is dit het meest fundamentele onderscheid.

Ras, leeftijd, intelligentie, rang of stand enzovoorts doet er veel minder toe.

Het onderscheid tussen man en vrouw heeft God in de schepping gelegd om te zorgen voor orde, variatie en continuïteit.

Het heeft God zelfs behaagd om in de verhouding tussen man en vrouw ook Zijn eigen beeld zichtbaar te maken.

Natuurlijk zijn er dan allerlei dingen cultureel bepaald.

Als ik een man zie borduren, heb ik daar zo mijn gedachten bij, maar ik kan natuurlijk niet zeggen dat dit niet mag vanuit de bijbel.

Maar het is wel duidelijk, dat het Gods bedoeling is dat het verschil tussen man en vrouw op allerlei terreinen tot uitdrukking komt.

En het is daarom niet alleen Bijbels maar ook heel wijs, als jongens en meisjes al vroeg in hun leven leren wat het is om man en vrouw te zijn.

Dat is geen indoctrinatie, maar dat is voorbereiding.

We moeten het zelfs omdraaien.

Als je kinderen de indruk geeft dat alle opties open staan, dan geeft dat verwarring. Wie als puber van twaalf jaar niet alleen staat voor de keuze van onderwijs, en daarna een beroepskeuze, maar er óók nog grondig over moet nadenken of hij eigenlijk wel echt een jongen is, die loopt een groot risico om een onevenwichtige persoonlijkheid te worden.

4. Praktisch

Vanuit wat we Bijbels over dit vraagstuk kunnen zeggen wil ik voor enkele levensterreinen nog een praktische handreiking geven.

Drie verschillende toepassingen, voor drie levensterreinen.

Kerk

De kerk is de plaats voor toerusting en getuigenis, ook ten aanzien van deze maatschappelijke ontwikkelingen.

Hier komt het er echt op aan.

Omdat hier juist van het geding om de waarheid sprake is.

Christus is in de wereld gekomen om van de waarheid getuigenis te geven, en de kerk moet Hem volgen.

De kerk is immers een ‘pilaar en vastigheid der waarheid’.

Belangrijk is het diepe besef dat de waarheid niet van ons afhankelijk is maar van onze Schepper.

Daarom vraagt het onze bijzondere aandacht, God te gedenken als de Schepper en de Insteller van de scheppingsordening.

De wereld is niet het beste zoals het ons bevalt of zoals het bij deze tijd past, maar zoals die door God bedoeld is.

Dat vraagt van ons ook, dat wij levende getuigen zijn van Hem.

Dat de kerk bekend staat als een instituut van onderdrukking, hebben we gedeeltelijk ook aan onszelf te danken.

Immers, lang niet ieder die de naam ‘christen’ droeg was altijd liefdevol en wijs.

Er is ook door de kerk in het verleden machtspolitiek gevoerd, en we lopen altijd weer het gevaar dat mensen zich aan óns moeten aanpassen in plaats van aan Gód.

Hoe belangrijk is het, dat wij de Schepper persoonlijk kennen als onze Verlosser, opdat wij Hem werkelijk ook aan anderen gunnen, en in liefde en wijsheid onze naaste kunnen benaderen, óók bij verschil van inzicht.

Dan kunnen we doorgeven wat de Heere Jezus zei:

‘En u zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.’ (Joh. 8:32).

Politiek

Christelijke politieke partijen zullen ook hun stem moeten laten horen.

Plaatselijk en landelijk.

Emancipatiebeleid. SGP. Weerstand enorm.

Toch liggen hier de fronten. Christelijk belijden schuurt.

Belijden en lijden gaan hand in hand.

Vrouwenstandpunt SGP. Lastig, verdeeld.

En toch, de SGP probeert hier iets – met heel veel vallen en soms opstaan - van de Bijbelse ordeningen te vertalen.

Er is onderscheid, ook in het publieke leven. Liever hiermee blijven worstelen dan simpel achterna lopen van een tijdgeest die al het mooie, geschonken onderscheid tussen man en vrouw wegpoetst.

Samenleving

Belangrijk om christenen toe te rusten. Bijvoorbeeld via deze lezing.

Ik wil ook verwijzen naar hulpverlening, voor mensen die persoonlijk kampen met vragen rond geslachtelijke identiteit.

Ik maak graag slukreclame voor mijn vorige werkgever de NPV, die heeft hiervoor haar advieslijn.

Laagdrempelig. Chatten.

De meesten van u hebben misschien weinig te maken met de politiek, maar wij állen staan in de samenleving.

Geef daar getuigenis aan de waarheid! Het is belangrijk, dat wij daar zichtbaar maken hoe de Heere in Zijn wijsheid man en vrouw bedoeld heeft.

Het gezin wordt wel genoemd de hoeksteen van de samenleving.

Aan onze huwelijken en gezinnen kan de wereld zien of Gods ordening wel echt wijs en heilzaam is.

Laten mannen en vrouwen dan in liefde en heiligheid met elkaar om gaan.

Laten mannen dan ook écht man zijn en vrouwen écht vrouw.

Ook als het gaat om kleding.

Geen genderneutrale kleding graag, maar een uiterlijk dat toont dat wij dankbaar zijn voor het verschil dat de Heere in Zijn schepping gelegd heeft.

Geen vaagheid dan ook over de vraag of mannen en vrouwen verschillende verantwoordelijkheden hebben.

Kom er maar gerust voor uit dat moeders de eerstverantwoordelijke zijn als het gaat om zorgtaken in het gezin en vooral wat betreft de zorg voor kinderen.

En natuurlijk mogen vaders niet wegduiken voor hun verantwoordelijkheid in de opvoeding.

Wat mij betreft betekent dit ook een gezonde scepsis tegenover professionele kinderopvang.

Ouders zijn onvervangbaar.

Steeds minder wordt het heilzame van Gods scheppingsordening nog zichtbaar.

Laat het maar ánders zijn, en duidelijk.

Maar wees daarbij nooit tevreden met ‘zo hoort het nu eenmaal’.

Steeds moeten we weer terug naar de basis:

God Die de werkelijkheid geordend heeft en Christus Die de waarheid is.

Vanuit de kennis van schepping en verlossing kunnen wij man en vrouw zijn zoals God het bedoeld heeft – ook in een samenleving die steeds meer op drift is.

Ik denk aan woorden van dr. W. Aalders, en dat is de kern:

"Ik meen, dat datgene wat onze tijd het meest dringend behoeft, een nieuwe doorbraak van evangelisch getuigen is.

Tegenover de velen, die in de netten van de leugengeest van deze tijd verstrikt zijn geraakt, en die het Evangelie niet anders meer kunnen verstaan dan in de fatale verkleurdheid van het moderne bewustzijn, is het nodig, dat er gelovigen zijn, die moedig en krachtig de tegenstelling tussen Evangelie en wereld, als een tegenstelling tussen licht en duister, waarheid en leugen, naar voren brengen.

Want het domein van de vader der leugenen is in de geschiedenis het domein van het schemerdonker, waarin waarheid en leugen vervloeien; maar het rijk van Christus is het rijk van het licht, waarin waar en onwaar scherp en duidelijk onderscheiden worden."

Vergezicht

Ik ga afronden.

Geloven is niet fijn. Het brengt je waar je niet heen wilt (Joh. 21: 18). 'Waarom bent U ons komen hinderen?', schrijft Dostojevski.

Het ongeloof heeft in ons land ruim baan voor zichzelf gevraagd en verkregen.

Nu zitten we in de fase waarin alles wat herinnert aan een christelijk verleden uitgebannen wordt.

Uiteindelijk eist het ongeloof alleenheerschappij.

Er komt geen moment waarop het ongeloof zegt dat het wel genoeg is.

Groen van Prinsterer waarschuwt dat 'het atheïsme alleen een geloof verdraagt dat zwijgt en buigt en zich aan de vormen en voorschriften van het ongeloof onderwerpt.'

Zelfs op christelijke scholen wordt door de overheid onder het mom van non-discriminatie de ruimte voor Gods leefregels ingesnoerd.

De vraag aan ons ouderen is of wij onze jongeren hierop voldoende voorbereiden.

Het vergt moed om eerlijk te zijn tegenover hen als het gaat om het volgen van Jezus.

Ik verzwijg liever dat zij zich moeten instellen op een zware weg.

Wie behoort tot Christus wordt in de wereld geschoren.

Terwille van Zijn naam kun je geluk of een ongestoorde carrière mislopen.

Spreken wij hierover genoeg met hen?

Mijn kinderen zullen méér geloof nodig hebben dan ik.

Maar wat steken zij op van ons gestamel over het gezag van de Bijbel?

Is onder ons nog iets dat niet vloeibaar is?

Is er nog een terrein waarop kerken en christenpolitici niet nabruwen wat in de talkshows van deze wereld wordt gepropageerd?

In deze godvergeten wereld dreigt ons geloof tussen de vingers door te glijpen.

We zijn een onzekere minderheid in een seculier land en God lijkt een reiziger die slechts één nacht blijft (Jer. 14: 8).

Onze jongeren, en wijzelf, moeten leren leven in leegten.
Niets voor ogen, alleen Gods belofte.
Zwervend als Abraham zonder ergens tot rust te komen.
We moeten het afleren om de leegten die ons bang maken met iets anders dan Zijn
beloftewoord op te vullen.

We zijn niet geroepen afdakjes te bouwen, maar om de komst van Gods Koninkrijk te
verwachten.
Zó kan onze tijd zelfs geestelijke winst schenken.
Als we beseffen dat veel comfort en tastbare zekerheden uit het verleden ons konden afleiden
van het koersen op Gods belofte.

In een seculiere tijd moeten we het uithouden met de schijnbare zwakheid van het Woord,
zonder er vormen, liturgie of allerhande beleving aan toe te voegen. Christus kennen wij niet
meer naar het vlees.

Ik ben erg bang voor de afbraak van onze reformatorische verworvenheden.
Maar misschien moeten we er wel doorheen.
Om ontdekt te worden aan onze kaartenhuisjes en om God opnieuw te vinden.

Wij moeten onze ziel redden; en dan volgt de roeping in het leven van alledag vanzelf wel.

Je ziel behoeden als het enige dat je als buit kan wegdragen uit een brandend huis.
De woonwagen komt nu eenmaal meer met het christelijk geloof overeen dan de Zeeuwse
villa.

Zie op Christus.
We horen Zijn voetstappen.
Hij komt eraan.
De zandloper is bijna leeg.
Nog even.

-0-0-0-